

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőség 107, kiadói hivatali telefon sz. 67.

A ponyvairodalom

A magyar irodalom, büszkén állíthatjuk nemcsak az európai, de a világ irodalmában is előkelő helyet biztosított magának. S ez az elismert magyar irodalom mégsem került el minden magyar házba, mert nem volt belőle olcsó, népies kiadás. S a magyarság fáját, miként a fagyöngy, szívta a ponyvairodalom. A Pizskos Fred, Sandaszemű Billy és Vérszomjas sheriffek idegenszemű és az alantos szenvedélyeket felkorbácsoló „regényhősei” mételeyezték a magyar lelkeket.

Ezt a mételeyt ott találtuk nem csupán az értelmiség, nemcsak a diákság, de a munkásság és gazdaközönség asztalán is. Nem volt ez irodalom, hanem üzlet. Olcsóságuk és könnyű fajsúlyuk tette lehetővé részükre az üzleti sikert. S egyre jobban kiszorították a magyar irodalomnak eszmékben, gondolatban és az írásművészet szépségében jeles termékeit. A kiadók étvágya nem ismert határt s évi 360 vagon papírt használtak fel s mintegy 36 millió példányszámmal sáska módjára előntötték a magyar földet.

Vártuk már régen az intézkedést a magyar élet eme tudatos megrontói ellen s most meg jött. Erélyes kézzel vág bele a kormány ebbe a poshadt kelevénybe s éles késsel kiméltlenül elsőpri a magyarság életéből a ponyvát. Eltűnnek a kirakatokból a színes címlapú regények, kiveti őket a kibontakozó új magyar élet. S jól van ez így. Senki sem sír utánuk. Van nekünk magyar irodalmunk s a ponyvairodalom romjain kiépülhet az új magyar népi kiadású irodalom, amelyben megelevenedik majd a magyar múlt, életrekelnek a magyar hősök, az elmúlt és most folyó háboruk soha el nem felejthető hősi küzdelmei, vitézi tettei.

Feltárul majd a sok szép magyar vidék, minden mondjával, meséjével. Elevenné válnak a magyar problémák, a magyarság elhivatottsága, európaisága. A magyar irodalom sok-sok humora, remek vidám történetei nyújtanak majd derüs perceket a munkában elfáradtak millióinak s ez a népi irodalom egészen a miénk lesz, egészen magyar lesz, mert olyan olcsó lesz, hogy mindenki hozzáférhessen. S ebben a tisztogató munkában ott fog állani a magyar író és újságíró társadalom a sok ismert és névtelen hős s a betű helyett, mely eddig csak őlt, rombolt, életet és építő betűt ad, hogy megteremtsük e téren is annak a megújult tiszta magyar életnek alapjait, amelyért ma a

honvédség dicsőséget dicsőségre halmozva, küzd az orosz mezőkön.

A rendezet alapos munkát akar végezni s nem elégszik meg azzal, hogy a ponyvairodalom további terjesztését megszünteti, hanem felülvizsgálja az összes sajtóterméket 1938. decembe 31-ig.

Ezt a szigort kérjük és várjuk a végrehajtásban is, hogy a magyar élet egyszer s mindenkorra megszabaduljon ettől a mételeytől s jöhessen a valóban tiszta népi, erőteljes nemzeti, regényes és romantikus magyar nemzeti népi irodalom, amelynek megszületését minden becsületesen érző és gondolkodó ember csak örömmel és szeretettel köszönti és megjelenését minél előbb várja.

Szemelvények a gimnázium, a mohácsi és németbolyi polgári iskolák évkönyveiből.

Mindig különös figyelmet érdemel egy-egy iskola évvégi évkönyve. Szeretettel lapozza azt tanár, szülő, tanuló, de mindenki, aki egy kicsit is törődik az ország jövő reménységével, az ifjúsággal. Egy évkönyv keresztmetszete egy iskolaév sok-sok eredményének és az ország sok iskolájának évkönyve képet ad a nemzet kultúrájának fejlettségéről. Három évkönyv fekszik előttem s mind a három különös érdeklődésre tarthat számot Mohácson. Az egyik a városi gimnáziumé, a másik a mohácsi állami polgári iskoláé, a harmadik pedig a múlt évben megnyílt németbolyi állami polgári iskoláé.

Vegyük sorba őket. *Hites Ferenc* gimnáziumi igazgató a »Magyarság szellemi értékeinek mentése« című értekezésében világítja meg az immár kormányprogrammá vált tehetségtudás eredményeit, amelyben a mohácsi gimnázium is oly örömdetes eredménnyel vesz részt.

— Nevelésünk terén — írja — a vezérlő tényezők: a hivatástudat, a szociális érzés és népi öntudat fejlesztése. Sarkalatos pontja nevelésünknek, hogy ne szakadjanak ki e növendékek a népből, ahonnan valók, hanem csak az élére kerüljenek. Ne váljanak idegenné szülőik társadalmi osztályához, hanem annak minden problémájára lelkiükben élő

kérdés legyen, melynek megoldására elhivatottságot érezzenek. Ehez akaraterő, szorgalom és kitartás, kötelességtudat és kötelességvállalás készsége, fajszeretet és igazságosság kell. Erre neveljük őket. És ezen a nevelési feladaton van az egész kérdés súlypontja. Ha ez a rész sikerül, az akció nemcsak egyéni értéket, hanem népet és nemzetet is ment.

A városi gimnázium tanulóinak száma 273 volt. Ebből 234 nyilvános és 39 magántanuló. E tanulók előmenetele általában szép eredményt hozott. Tiszta jeles bizonyítványt szerzett az I. osztályból Bauer János, Decsi Ferenc, Nagy János, Pap István, Wiczler István, Volweiter Zsuzsanna, a II. osztályból Hernesz Ferenc, Karadics Péter, Neumayer István, Schmidt János, Czita Katalin, Laczkó Éva, a III. osztályból Blandi Antal, Harag József, Kretzer András, a IV. osztályból Balatinácz Jeromos, Légrádi László, az V. osztályból Oszwald János, Szeszán Imre, a VI. osztályból Schepp Károly és Benedek Irén, a VII. osztályból Apáti Attila, Kovácsics János, Ribli János, Losonczy Julianna, a VIII. osztályból Schmidt Lajos, Kiss Stefánia. Az intézet célkitűzése, hogy vallásos alapon erkölcsös polgárokat neveljen, általános műveltséget adjon, ha-

zafiasan és szociálisan gondolkodó polgárokat neveljen, átvonul az egész évben végzett oktatás terén éppen úgy, mint az ifjúsági körök eredményekben gazdag munkáján. A hadbavonult katonákért rendszeresített misék, az önkéntes munkatábor, az önképzőkör bolgár-magyar estje, kiállítások, iskolai ünnepségek mind mind egy-egy határköve a lelkes nevelőmunkának s hogy ez a munka fegyelmzett légkörben folyt le mutatja az, hogy magaviseletből 48% kapott jelest, 51,5% jót és 0,5% elégséges érdemjegyet. Az intézet növendékei közül magyar anyanyelvű 248, német anyanyelvű 12, horvát anyanyelvű 2 volt. A növendékek szülei foglalkozásának megoszlása csak a nagyobb számokat említve kisiparos 40, kisbirtokos 34, köztisztviselő 28, kiskereskedő 20, pap, tanár, tanító 19. Az iskola 1935/35. iskolai évben 78 növendéket számlált. Legnépesebb volt 1938/39. iskolai évben 282 növendékekkel. Az internátus 1937/38. iskolai évben 20 főt számlált, 1941/42. ben 51 főt. A növendékek közül az iskola székhelyén lakott 128, Baranyavármegyében 108, míg a többi lakóhelye Bácsbodrog, Pest, Somogy, Tolna vármegyékben, Baja, Budapest, Győr, Pécs, Zombor városokban oszlott meg.

Az intézet tanévét két jelentős eseménnyel zárta. Az egyik az, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter véglegesen megadta az államérvényes bizonyítvány kiállításának és az érettségi vizsgálatok tartásának jogát. A másik pedig az, hogy fizetéskiegészítő államsegélyként megadja 6 tanár fizetésének 50%-át. Mindkét intézkedésben annak jelét látjuk, hogy a legfelsőbb tanügyi kormányzat egyrészt elismeri a gimnázium elhivatottságát és kulturális jelentőségét, másrészt az itt folyó nevelési és oktatási munkát jónak és támogatásra érdemesnek ítéli.

Kecskés Lajos mohácsi polgári iskolai igazgató »Iskolánk a háborúban« c. megnyitójában hangsúlyozza: — Ha az iskola nem akar a való élettől messze kerülni, mesék kacsalábon forgó várává válni, akkor a háborúban háborús iskolának kell belőle lenni. A háborús iskolának azonban nem a tanárhiány, a lecsappant lapszámú évkönyv, tévelygő lelkű és akaratú tanulók negatívumában kell jelentkezni, hanem abban a pozitív erő kifejtésben, mely a veszedelem idején mindenütt több és jobb munkát végez s szükség

esélén munkakészségét ott is jelentkezék, ahol békeidőben nem volt szükség a tanulók erejére. A vér és könny záporába kinyújtjuk kezünket a lelki és testi szenvedők felé, hogy letöröljük a verejtékes arcokról a gyermek puha kezével a vér okozta kényneket. Ezeket kívánjuk valóra váltani munkáinkban.

Az intézetnek 400 növendéke volt, ebből nyilvános fiútanuló 186, leánytanuló 189. A többi magántanuló volt. Tiszta jeles bizonyítványt szereztek a II. fiúosztályból Bakó Mátyás, a IV. fiúosztályból Bock János, Hellberg Miklós, az I. leányosztályból Koszter Elvira, Nemeskéri Gizella, a II. leányosztályból Göde Gizella, Juránovics Mária, a III. leányosztályból Győri Etelka, Pazaurek Erzsébet, a IV. leányosztályból Paschke Gabriella, Popper Livia.

Különös figyelmet érdemel az iskola szociális munkája. Összesen 2234 P értékben gyűjtötték a növendékek ruhát szegény gyermekek részére, csecsemőkelengyelt álítottak össze, a növendékek érmelegítőit kötötték, dohányt, cigarettát gyűjtöttek. Az állat és növényvédelemben értékes eredményeket értek el. 53 tanuló 300 fát ültetett. Az ifjúsági körök munkájából meg kell említenünk a Vöröskereszt Egyesület munkáját. A kör hathatós tuberkulózis elleni tanfolyamot is végzett s a növendékek közül az elért eredményért igen sokan elismerő oklevelet kaptak a Vöröskeresztől. Az intézet növendékei közül magyar anyanyelvű volt 358, német anyanyelvű 35, sokác 7. A szülők foglalkozási megoszlása csak a nagyobb számokat véve, kisiparos 100, kisbirtokos 59, közlekedési segéd 38, kiskereskedő 28, köztisztviselő 20. Az iskola székhelyén lakott 282, Baranya vármegyében 104, a többi Bácsbodrog, Békés, Moson, Somogy, Tolna, Torontál, Zala vármegyékben, Budapest és Szeged városokban. Az intézetnek 1920 óta 1928-29 évben volt a legkevesebb növendéke 275 fővel, a legtöbb 1939/40. iskolai évben volt 424 fővel. Erdekes képet ad a IV. fiú és leányosztály pályaválasztása. A 45 fiúból 12 iparostanonc, 11 otthoni magángazdaságban, 8 irdói munkás, 7 keresk. középiskola, liceumba 3, vasuti munkás 2, kereskedőtanonc 1, postatanfolyamra 1 növendék jelentkezett. A lányoknál 26 főből 14 otthon maradt, 3 liceum, 3 gimnázium, 2 ipari iskolára, 2 kereskedőtanonc, 1 iparostanonc, 1 irdói munkásnak jelentkezett.

Az iskola nevelő munkájában Szent István szellemét állította a növendékeinek példaképül. Különös gondot fordított az intézet a Délvidékről jött növendékek nevelésé és nyelvi nehézségeinek kiküszöbölésére s ebbeli munkáját szép eredmény kísérté.

A németbolyi állami polgári iskola 1941-42 tanévvel zárta első évét s az igen szép eredményt hozott. *Jakabos Dénes* igazgató a „Szülőkhöz” című bekezdőintőjében többek között ezeket írja: A tantestület és tanulóifjúság ott áll hazafiúi szeretettel minden szülő mellett. Ha tanácsra, segítségre szorul a család, az iskola tanárai készek se-

gíteni, forduljanak bizalommal hozzájuk. Ha a harcoló apa hiányát érzik a munkában, tanítványaink izmos kis karja segíteni fog. Hazafias, testvéri szeretettel nyújtjuk segítő karunkat, fogadják el szívesen, közös édesanyánk a Haza szebb jövője érdekében. Eddig csak egyeseknek volt lehető a távolabbfekvő városokban a magyar iskola kultúra áldásában részesülniök, de most már ezen iskolánk megnyitásával a lakosság szélesebb rétegének gyermekei is látogathatják a rég óhajtott németbolyi magyar polgáriiskolát. A megnyitott osztály tanulóinak létszáma világszerte bizonyítja, hogy ez az iskola kellett és a jövőben rá még nagyobb szükség van. Összesen 114 tanulója volt a németbolyi polgáriiskolának, ebből 65 fiú és 49 leány. Ezekből magyar anyanyelvű volt 87, német anyanyelvű 27. Az iskola székhelyén lakott 76, a vármegyében lakott 38 és pedig Borjád, Hercegtöttös, Kisbudmér, Magyarbóly, Máriaké- ménd, Nagybudmér, Nagynyárad, Nyomja, Pócsa, Szajk, Szederkény, Versend községekből.

Vitéz Bonczos Miklós államtitkár Mohácson.

Augusztus hó 9 én, vasárnap e történelmi város falai ismét jelentős eseménynek lesznek tanúi. A Mohácsi Sokacok Magyar Olvasóköre zászlót és gazdasági gépeket avat.

37 évvel ezelőtt alakult az Olvasókör és megnevezésében már akkor is a „magyar” jelzőt azért tették az alapítók, hogy márt ezzel is megszabják elkövetkezendő munkásságuk irányát. A vezetők a mohácsi sokacság irányítását, nevelését és gondozását vállalták s a szó nemese vett értelmében teljesítették is, mert a világháborút követő összeomlás már gyökeret vert, irányzabó tag csoportot talált a körön belül. A mohácsi sokacság nem vállalta a testvériséget megszálló szerbekkel s amikor nem használt hízogó szó, az erőszakfegyverével próbálta a megszálló hatóság a mohácsi sokacságot magyarságtól eltéríteni, azonban minden hiába volt.

S azóta is a mohácsi sokacok példadón mutatták meg államhűségüket. Az 1940. évi népszámlálás alkalmából már több mint fele magyar anyanyelvűnek s utolsó szilág magyar nemzetiségűnek vallotta magát. Ez a Kör augusztus hó 9 én zászlót szentel. Zászlót, amelynek egyik oldalán Szent István királyunk képe és a másik oldalon a magyar címer van behímmezve a jeimondaltal: István szent királyunk — Örökj hazánk felett! — A magyar királyi kormány nagyra értékeli a sokacság államhűségét és törhetetlen magyarságát s éppen ezért az ünnepségen nem kisebb személy mint *V. dr. Bonczos Miklós* igazságügyi államtitkár fogja az ünnepi avatóbeszédet mondani, akinek felszólalása *Antal István* nemzetvédelmi miniszternek az Elnökséghez intézett levele szerint, miután egyéb irányú elfoglaltsága miatt ő maga Mohácsra jönni nem tud — „méltóképpen fog közrehatni abban a munkában, amelyet a

Jeles osztályzatot nyertek az I. leányosztályból Kresz Róza, Schneider Márta, Schneider Teréz, Mayer Róza, a II. fiúosztályból Schneider Vince, II. leányosztályból Bischof Mária, Mayer Róza, Weidinger Rozália. A szülők foglalkozására nézve csak a nagyobb számokat említve kisiparos 50, kisbirtokos 41, kiskereskedő 9. Az intézet első esztendeje bár a szervezés stádiumában volt igen szép eredménynyel végződött. Az ifjúsági körök működése igen eredményes volt s különösképpen meg kell említenünk a Vöröskereszt működését, amely a Hősök napján 67336 P készpénzt 1270 db. cigarettát, sok csomag dohányt gyűjtött. Az iskola működését nagyban elősegítette *Bok József* esperes plébános áldozatkészsége aki az iskolaépület és tanfelszerelés elkészültéig biztosította annak elhelyezését és felszerelését.

Az iskola Németboly életében új lehetőségeket tárt fel s az első év látogatótsága és eredménye igazolja, hogy Németboly község kérelme indokolt volt s iskolájára, magyarságára büszke lehet.

zászlószeneléssel kíván kifejtetni a Mohácsi Sokacok Magyar Olvasóköre: a nemzeti gondolat kimélyítésében.

Bonczos államtitkár, mint értesültünk mohácsi útjára elkiséri *dr. Blaskovich Iván* főispán, *Bognár Gyula*, *Molvay Ferenc*, *dr. Stitz János* országgyűlési képviselők is és még sokan mások.

A zászlószenelésen a zászlóanyai tisztséget *Vitéz Szőnyi Alajosné* tölti be, aki „Itt élünk halunk kell” feliratu gyönyörűen himzett nemzetiszínű szalaggal fogja a zászlót felékesíteni.

Az ünnepség sorrendje a következő: Reggel a leventezenekar zenés ébresztője.

Fél 10 órakor indulás a felszentelendő zászlóval a Jenő herceg u. 34 sz. alatti székházból a fogadalmi templomba.

950 órakor *Vitéz dr. Bonczos Miklós* államtitkár és kíséretének fogadása a templomtéren.

10 órakor ünnepélyes szentmise a Fogadalmi templomban.

11 órakor zászlóavató ünnepség a fogadalmi templom előtti téren. Az avatóbeszédet *Vitéz dr. Bonczos Miklós* államtitkár mondja. Utána zászlószegek beverése.

1145 órakor ugyanott a m. kir. Földművelésügyi minisztérium részbeni államsegélyével beszerzett búza, tengeri velőgépek, magtisztító silóköltő szártépőgép és motoros tengeri morzsoló egyházi megáldása.

13 órakor egyházi ételes közebéd a Mohácsi Sokacok Magyar Olvasókörének termeiben.

Fél 15 órakor a vendégek megtekintik a várost.

16 órakor Sokac népi táncok bemutatása az Olvasókörben.

Úszasludásra fordított fillérekkel pengőket takarítasz meg gyógyszerekben!

Színház.

Július hó 17-én, pénteken a társulat Kabaréestet rendezett. Szalay igazgató humoros konferenciájában rábeszélte a közönséget, hogy jól szórakozzon s ünnepelje a szereplőket, azonban ez csak részben sikerült, tekintve, hogy az est csalódást hozott. Mindig vártuk a jobb számokat, de nem jöttek, bár a 3 órából tellett volna. Kivételt képezett természetesen egy-két szám, amit meg kell említeni, így *Gazdy A.*, *Torday pompás* verselőadása, *Madaras-Szalma* nagy spanyol tangója, *Varga L.* éneketéle, *Horváth M.*, *Farkas J.* pompás steptánc stb. Sok függött *Hukváry* karnagyon, aki ezuttal is nagyszerűen oldotta meg feladatát.

Szombat-vasárnap Erdélyi M.: *Vedd le a kalapod a Honvéd előtt* c. zenés játék nagy sikert hozott. A sok kedves énekszámban *Varga L.*, *Bakos*, *Madaras V.*, *Rákos K.*, *Mihályi E.* sok megérdemelt sikert arattak. *Szalma S.*, *Horváth Gy.*, *Károlyi I.*, *Szűts V.*, *Gazdy A.* ezuttal is jók voltak. *Farkas J.*—*Horváth M.* steppjét ismételnie kellett. *Torday* krónikása közvetlen volt. A zenekar fáradhatatlan volt.

Vasárnap délután a már bemutatott csárdás ment ismét nagy sikerrel.

Hétfőn, 20-án Huszka: *Aranyvirág* c. operettjét újította fel a társulat. A bájos mese smert kedves zenét örömmel es meglepéssel halgatta a közönség s a szereplők megérdemelt tapsvihart arattak. *Madaras Aranyvirága* roppant bájos volt, temperamentumos számaival viharos sikert aratott, méltó partnere volt *Varga L.*, a többiek is különösen *Rákos K.*, *Bakos I.*, *Farkas J.* is sok sikert hoztak.

Kedden M. Devellis: *Viharos szerelem* c. bohozatát láttuk. — *Furcsa* darab volt, talán csak prózában élvezhetőbb lett volna, de a zene és táncszámok még valóságosabbá tették. A darab hibáit a színészek jó gardája igyekezett ellensúlyozni. *Madaras*, *Tobak*, *Szűts Szalma*, *Farkas*, *Bakos*, *Pálos*, *Horváth* igyekezete nyilvánvaló volt, azonban főleg a harmadik felvonás zagyvaságát ez sem menthette meg.

Szerdán került színre a magyar népszínműírás halhatatlan alkotása *Gárdonyi*: *A Bor* c. népszínműve. *Gárdonyi* darabjában a falu igaz alakjait ábrázolja s ami minden írásra jellemző szív, melegség, szeretet, árad ki belőlük *Horváth Baracs Imréje* következetesen végigvezetett áltelt játék volt. *Mihályi Baracs* szerepében, úgy éreztük csak játszott, de szerepét átélte nem tudta. *Farkas Göre* szerepében kissé erőltetett volt, előnyére vált hibátlan érthető kiejtése. *Pálos* öreg paraszta lélehu volt. A játék kissé akadozott, igaz, hogy a ritka nézőtér nem halhatott lelkesítő erővel. Kívánatos lenne népiszerepekben a zamatos jó magyar beszéd a női szereplők-nél, az affektáló hangmodor bántó és kirívó népi környezetben.

Csütörtökön *Vaszary*: *Boldogá teszek* c. vígjátéka ment. Ez évadban még nem látott zsuffolt

ház tapsolta végig Vaszary e remek, szellemes s mindvégig feszültség érdekes, gördülékeny, sok helyzet komikummal fűszerezett vígjátékot. Madaras, Szalma Farkas trió remekelt és úgy éreztük s bizonyára ők is, hogy a szezon legfrappánsabb együttese voltak. Ehhez a nagy sikerhez járult tökéletes alakításával a mindig nagyszerű Szűts és Horváth, Tobak kissé nyers volt.

— **Vitéz Albrecht királyi herceg születésnapja.** Folyó hó 24-én ünnepelte *Albrecht* kir. herceg születésének 45 ik évfordulóját. Ebből az alkalomból az uradalom tisztikara meglepetésszerűen gyönyörű bensőséges ünnepséget rendezett Este a kastély elé vonult a lampionos ünneplő közönség melynek élén a mohácsi leventezenekar csodálatosan szép szerenádót adott a Fenséges úr tiszteletére. Majd *Schneider Rezső* igazgató az uradalom tisztikara és cselédsége nevében meleg szavakban mondott felköszöntőt. *Vártay* alezredes a tisztikar küldöttség élén a 8 és 38 ik gy. e. tisztikara nevében és a jelenleg a harctéren küzdő 38 ik gyalogezred jókívánságait tolmácsolta. *Vártay Anikó* szép csoportot nyújtott át a Fenséges Asszonyoknak. Majd egy iskolásleányka köszönte meg a sok ajándékot, könyvet, uzsonát melyben a fenséges család őket a nem rég hozzánk visszacsatolt délvidék gyermekeit részesítette. Utána egy mezőkövesdi aratómunkás zamatos magyarsággal mondott felköszöntőt a fenséges családra, megköszönve az évente visszatérő arató munkát mely kenyereket biztosítja. A Fenséges úr mélyen meghatva köszönte meg a jókívánságokat a harctéren küzdő bajtársaknak, a tisztikar küldöttségének, az uradalom tisztikarának és cselédségének, mert a jóleső ünnepségből a családi összetartozandóság igaz dokumentumát látja. Beszéd végzetével díszmenében vonult el a Levente zenekar, az ottani leventék, a tüzoltó testület a fenséges család előtt. Végül a Fenséges úr a tisztikar kaszniba látta vendégül a megjelenteket.

— **Állatorvosi kinevezés.** A m. kir. Földművelésügyi miniszter *Dr. Marcell István* villányi állatorvost a mohácsi m. kir. állatorvosi állásra kinevezte.

— **Esküvő.** *Topscher Iluska* és *Gara József* ref. lelkész folyó hó 26 án este fél hét órakor tartják esküvőjüket a mohácsi református templomban. Az esketést *Agoston Sándor* délvidéki ref. püspök végzi. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Utibiztos kinevezés.** Baranyavármegye Főispánja *Göde Sándor* ideiglenes minőségű törvényhatósági utibiztos végleges minőségű utibiztossá nevezte ki.

— **Pénzügyi kinevezések.** A m. kir. Pénzügyminiszter *Dr. Majtényi Bokor Imrét* a zombori m. kir. Pénzügyigazgatósághoz a IX. fizetési osztályba pénzügyi segédtitkárrá nevezte ki.

— **Ünnepi újmise a belvárosi templomban.** A belvárosi templomban vasárnap, július hó 19 én ünnepi újmise volt. *P. Gulyás Ferenc*, városunk szülötte, a „Verbi Divini“ missziórend felszentelt misszióspapja mondotta a 10 órai szentmise alatt első szentmiséjét, — nagy segédlettel. — A templomot zsufolásig megtöltötték az ismerősök és hívők. A nagyszámú rokonság a plébánia udvarán gyülekezett, ahonnan *P. Gulyás Ferenc* a szülők, rokonok és a segédkező papság kíséretében vonult át a templomba. A szentmise alatt a „kézvezetői“ tisztséget *Tihanyi János* apát-plébános töltötte be. A szívhezszóló szentbeszédet *Dr. Csigi Imre* püspöki szertartó mondotta. Az újmisést a hívők sok szeretettel vették körül s az áldásosztás még a fél 12 ós szentmise és a délutáni litánia alatt is tartott. — *P. Gulyás Ferenc* tanulmányait Bécsben fejezte be. A háború befejezte után rendjének valamely gyarmati misszióján fog elhelyezkedni. E misszióstelepek közül különösen nagyhirűek a kínai, Fülöp sziget, Szumátrai és Borneói misszióstelepek.

— **Leszállítják a kenyér árát.** *Kállay Miklós* a Magyar Elet Párt legutóbbi ülésén bejelentette, hogy a közeli napokban életbe lép az élosertés árának kilogrammonként 210 pengőre, a tej termelői árak pedig literenként 40 fillére való felemelése. Az egyéb termelői árának változatlanul maradnak. A kenyér árát viszont a búza árának változatlanul hagyása mellett kilogrammonként 4 fillérral leszállítják. Folyamatban van az ipari és kereskedői árak felülvizsgálása, mert az ipari árak nem simultak a mezőgazdasági árakhoz, úgy amint azt a kormány tervezte.

— **Felhívás.** A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete kötelékébe tartozó vasöndődékhez! Tudomásulvétel és mihez tartás végett közöljük a m. kir. Közellátási Hivatal 81827/X/6 a 1942 számú értesítését: „Utalással a Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesületében tömörült öntödék képviselőjével folytatott tárgyalásra, nem emelek kifogást az ellen, hogy az 50.406/1942 K. M. sz. rendeletben 4. § első bekezdése oly módon értelmeztesék, hogy a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségéhez írt 61.101/1941. Á. K. sz. rendelet I. pontjában felsorolt költségtöbbletekből eredő kiadások csak egy elszámolási számlán vezetessenek, a 61.101/1941. Á. K. sz. rendeletben foglalt előírások szerint. Felkérem, hogy erről a tagjai sorába nem tartozó öntödék is értesíteni szíveskedjék“. Pécs, 1942. július 14. *Dr. Vétek János* s k.

— **30 ezer tenyészbarmot utatnak ki,** a Földművelésügyi miniszter mintegy 30000 darab kiváló minőségű tenyészbarmot kedvezményes kiosztását határozta el. Az igényléseket a gazdasági felügyelőnél lehetőleg augusztus hó 15-éig kell bejelenteni.

— **Lopás.** *Gergely Mihályné* Tisza István utcai lakos feljelentést tett, hogy ismeretlen tettesek kamrájából sonkát loptak s udvarán lévő kukoricaszárat is ismeretlen tettesek állandóan lopkodják. A nyomozás megindult.

— Bércsépítés szabályozása.

A gabonaneműek becséplésének elvégzéséért az elcséplelt mennyiség után felszámítható cséplési rész % illetve 100 q ként felszámítható q a következő: magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a csépléltető gazda adja 5, ha a cséplőgéptulajdonos adja 6, nem magánjáró gépnél, ha az üzemanyagot a csépléltető adja és a vontatásról a gazda gondoskodik 5 50, ha a vontatásról a géptulajdonos gondoskodik 5 70. Ettől eltérő bércsépítést követelni vagy elfogadni nem szabad. Zab cséplésnél a bércsépítési részt természetben kiadni nem szabad, annak ellenértékét a csépléltető a 15 tonnás kocsiarakományra a hatóságilag megállapított termelői állomási árnál q kint 0 50 P vel alacsonyabb áron készpénzben köteles a géptulajdonosnak kifizetni. — Ha a géptulajdonos a bércsépítést nem szegődtetett munkásokkal végzi és számlafelvontót is alkalmaz az fenti pontokban megállapított cséplési részen felül további 0 5 % ot számíthat. Abban az esetben, ha a gabona neműeket a csépléltető nem kötetli kérékbe, vagy a cséplés alkalmából vontatja a géphez a megállapított résznél 0 5 % al magasabb rész számítható. — Cséplőgép kiszolgáló személyzet járandóságát a bércsépítési részből kell kifizetni. A géphez szerződötett munkások a hatósági munkavállalási szerződésben foglalt járandóságát a bércsépítési részhez külön kell hozzászámítani.

— **Utazási kedvezmények.** A kormány, tekintettel a háborús közlekedési korlátozásokra és arra a rendkívüli körülményre, hogy az ez évben kivételesen augusztus hó 14—24-ig megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár időpontja egybeesik a Szent István ünnepségekkel, a két eseménnyel kapcsolatos féláru utazási kedvezmény rendszerét lényegesen módosította. Eszerint a Nemzetközi Vásárt érintő újítások a következők: 1. Féláru utazási kedvezmény érvényes Budapestre augusztus hó 12 től augusztus 24-ig. — Visszautazásra augusztus 14-től augusztus 26-ig a MÁV, a magánvasutak és a dunai hajórátkok vonalain. Más közlekedési vállalatokon nem. 2. Az igazolványok ára darabonként 3 P 50 f. 3. A leglényegesebb újítás az, hogy a kormány lényegesen csökkentette és maximalta a forgalombahozható vásárgazdálkodók számát, miertis azok már most „elővételtben“ megválthatók a város Idegenforgalmi Hivatalában (Városháza 22. sz. szoba) vagy a mohácsi Ipartestületnél. A Nemzetközi Vásár rendezése csak annyi igazolványt bocsát rendelkezésre, amennyi elővételtben elkel. Mindenki saját érdekében cselekszik tehát, ha utazási szándékát már most az Idegenforgalmi Hivatalban, vagy az Ipartestületnél bejelenti.

— **Felhívás** mindazokhoz, akik a Baranyavármegyei Gyümölcstermelők Egyesülete utján június 27-ike előtt befőzési cukrot igényeltek, szombaton 25-én és hétfőn 27-én (városháza I. emelet) vegyék át cukorvásárlási utalványukat. Az utalványokat nem kézbesítjük ki, kérem tehát átvételről gondoskodni.

A pécsi Tankerületi Királyi Főigazgató Úr által engedélyezett

GYORS-ÉS GÉPIRÓISKOLÁMT

Mohácson, Szentháromság utca 5. szám alatt megnyitottam.

Beiratkozás augusztus 1-én és 3-án 8-1-ig. Iskolaév kezdete: szeptember 4-én.

LIMBACHER ELEMÉR
iskolafenntartó.

— **Vigyázzunk az élelmiszerjegyekre.** Mohács város Közellátási hivatala nyomatékosan figyelemzeti a város lakosságát, hogy mindennemű élelmiszer, petróleum, cipő, bőr jegyek, gabonalapok megőrzésére fokozott gondot fordítson, mert a rendelet értelmében azok elvesztése esetén újjakkal semmilyen körülmények között nem pótolhatók. Aki tehát jegyeit elveszti ne is forduljon új jegy kiadása végett az ellátási hivatalhoz, mert annak nem áll módjában új jegyet kiadni. A polgármester nyomatékosan figyelemzeti a lakosságot, hogy az összes jegyekre írják rá a nevet, utcát és házszámot. Így a jóhiszemű megtaláló az illetőnek vissza adhatja, vagy ha lelkiismeretlen egyén a megtaláló azt nem tudja fel használni.

— **Levél jött messze Oroszországból.** *Várhalmi Agoston* hadapród őrmester (tábori póstaszám 222/26) és *Kovács István* őrvezető (tábori póstaszám 254/20) a Szerkesztőséghez írt kedves leveleikben köszöntik ismerőseiket Várhalmi Agoston, többek között ezeket írja: „Július 7 este fél 10 az idő. Sátram előtt a hamvadó tábori tűz parázsa, nem messze tőlem őrszem áll a vártán, derék magyar fiú. Elhatároztam, hogy megkérem a Mohácsi Hírlapot, hogy ezuton küldjem mindenkinek szeretetteljes üdvözlőmet. Minden magyar Anyának üzenem, legyenek nyugodtak, katonafiakért, a Jó Isten meghallgatja imáikat, amelyeket mi magyar fiúk messze messze a határtól mindig megérezünk“. *Kovács István* többek között ezeket írja: „Mohácsi bajtársam *Verbán János* tizedesnél megláttam a Mohácsi Hírlap június 21-iki számát Mondhatom ennél nagyobb örömet, csak hazuról, hozzám tartozóimtól kapott sorok hozhatnak s legalább ötször elolvastam annak minden sorát, annyira jólesett otthoni híreket olvasni. Minden ismerősömnek és jóbarátomnak sok szerető dűvözlőket küldök“.

— **Vízbeüledés Hercegtötösön.** Megrázó vízbeüledés történt Hercegtötösön. *Heffer Ferenc* 12 éves hercegtötösi fiú hazamenet az ottani agyaggödör vízében néhány társával megfürdött Egyszercsak segítségért kezdett kiabálni. *Vinczellér Ádám* nevű pajtása bátran a földkől fele uszott, aki a neki nyújtott segítőkezet oly görcsösen fogta meg, hogy a mentőt is aláhúzta a vízbe. *Vinczellér* azonban nem veszítette el lélekjelenlétét s kiszabadult végzetes ölelésből s felszínre kerülve újból mentésre indult s barátai segítségével ki is húzta a földkől, akin azonban már a mesterséges légzés sem használt. A vizsgálat megállapította, hogy szívgörcs okozta a szerencsétlen fiú halálát.

Megfelebbzték a Huth-féle házvételt. Hírt adtunk arról, hogy Mohács város képviselő-testülete a városi gimnázium internátusának elhelyezése végett elhatározta, hogy a Kossuth Lajos utcai Huth féle házat 78000 P ért megveszi. Mint értesülünk ezt a képviselőtestületi határozatot határidőn belül megfelebbzték. Mielőtt e kérdésben a kisgyűlés határozatot hozna Baranyavármegye alispánja mint értesültünk helyszíni szemlét fog tartani.

Baromfitolvaj. A zombai csendőrség elfogta Kolompár József mohácsi vályogvető cigányt, a *Tücsök* néven volt ismeretes és a pécsi kir. ügyészség fogházába kísérte. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy Kolompár nótárius baromfitolvaj volt s „működési” területe különösen Somberekre terjedt ki.

Lopás. Vida és Schwartz cégnél tavaszlás ürügye alatt megjelent két jól öltözött cigány. Másnap meglepődve tapasztalták, hogy a telep iroda pénztárazsztalának fiókját feltörték s abból 955 pengő papírpénz, valamint 3 drb ezüst 5 pengős hiányzik. A gyanu a két izgatottan viselkedő cigányra terelődött s kézrekerítésükre a nyomozás megindult.

Baleset. Július hó 19 én, vasárnap *Orincsay Miklós* m. kir. téli gazdasági iskolai igazgatót Püspökmárók határában motorkerékpárral olajosmagvakat ellenőrző útján baleset érte. Egy lejtős útszakaszon kukorica kapáló ekétől az úttestre hullott rög jobb lábfejét a motorkerékpár lábtartója alányomta s ennek következtében alsólábszáran súlyos törést szenvedett. Elsősegélyben a közeli tanyán lakók részesítették, majd beszállították a mohácsi László kórházba.

A takarmánygabona igénybevétele. A Közellátásügyi miniszter rendelete értelmében a termelőnek teljes árpatermése 22% -át és teljes zabtermése 30% -át a Hombárhoz kell beszo­l­gáltatni. Zabból ezenfelül a termelő köteles az arató és a cséplőrészt is beszo­l­gáltatni. Aki saját cséplőgéppel csépel gépkere­set címén az elcsépel mennyiség 5% -át köteles beszo­l­gáltatni. A beszo­l­gáltatási kötelezettség alól a közellátási felügyelőség árpára egészben, vagy részben felmentést adhat annak a termelőnek, aki kötelevélben arra vállal kötelezettséget, hogy legalább 10 drb. egyenként legalább 145 kg. súlyú hízott sertést beszo­l­gáltat. A 10 sertés beszo­l­gáltatására több termelő közösen is vállalhat kötelezettséget. A felmentést 1942 évi augusztus 15 éig lehet kérni. Sertésenként legfeljebb 15 q árpa beszo­l­gáltatása alól lehet felmentést adni. A felmentés alapján továbbá a termelő igényt tarthat arra, hogy 1942. évi saját termésű és beszo­l­gáltatandó kukoricából 35 q-át megtartsa, sertésenként A felmentést a gabonalapra köteles a termelő rávezeltetni.

Felemelték a kenyéradagot. Július hó 21. napjától kezdődően Baranyavármegye területén is a kenyéradag alapadagja az eddigi 10 dekás alapadagtól eltérően napi 15 dkgr.

Megkezdődnek a tagosítási birtokelhelyezési tárgyalások. A tagosítást vezető bírótól nyert értesüléseink szerint a tagosítással kapcsolatos birtokelhelyezési tárgyalások augusztus közepén megkezdődnek és az elhelyezési terv 1943. tavaszára elkészül. — Minthogy azonban a gazdasági év folyamán a birtokba­helyezés nem fogantatosítható az 1943. év őszén fog megtörténni. A hazai úthálózat terve már elkészült, a szigetű úthálózat kitűzése folyamatban van, úgyhogy a homorudi kövesut építkezésének akadályja nem lesz.

Anyakönyvi bejegyzések 1942 július 17-től július 24 ig.

Születések: Bölcseki József, Balogh Pál Miklós, Dékány István János, Mátics Irén, Makai Erzsébet, Schweiher Mária Magdolna, Nyirek Gabriella Anna Mária Magdolna, Skerla Zoltán, Zinauer Mária Magdolna, Répási Mária, Stefán Katalin, Pöpl Márta Etelka

Házasságkötések: Egri Miklós és Tóth Mária, Gajdács András és Csernák Katalin.

Halálozások: Breuer Pál 64 éves, Fischer Ignác 51 éves, Werner Ádám 60 éves.

Felelősszerkesztő:
DR SZKLADÁNYI LÁSZLÓ
Laptulajdonos és kiadó:
FRIDRICH OSZKÁR

Vásárolja Ön is azt a varrógépet, melyet az egész világ vásárol:
VERITAS-t!
Körzetkénviselet:
BAUER KÁROLY
vaskereskedő
MOHÁCS.

Porozzuk szőlőinket **rézmészporral.** Jegy nélkül kapható.

Keresek megvételre antik kárpitozott **SZEKEKET.** Cím a kiadóban.

10.000 □-öl **prima szántó föld** Mohács-szigeten (Lög-dűlő) egy tagban **eladó.** Cím a kiadóban.

Mohácsi Erzsébet Gőzmalom felhívása.
Értesítjük a t. Gazdaközönséget és a Földbirtokos urakat, hogy amennyiben malmunkban búzát vagy rozsot szállítanak be eladás végett, úgy **korpát kapnak maximális áron, kiutalás nélkül.**
Július hó 25-ig beszállított gabona után q-ként 10 kg-ot
Július hó 31-ig beszállított gabona után q-ként 5 kg-ot
Kiváló tisztelettel
Lang Aladár
és
Lehmann Lajos
Hombár főbizományosok.

Jó házból való 14 éves fiút **ASZTALOS TANONCNAK** fizetéssel felveszek.
RITZL KÁROLY asztalosmester Tomori ú. 6.
Lánycsókon **keres ház** olcsón 4 szobás **eladó.**
Villany és víz bevezetve. Részben adómentes.
Bővebbet: **Molnár halcsarnok** Mohács.

Vennék íróasztalt és kisebb kasszát. Ajánlatokat ármegjelöléssel e lap kiadóhivatalába kérek.

ELADÓ 20 hektóliter jó siller és fehér bor. Érdeklődni lehet **Molnár Pál** halászbérlőnél

Keresek megvételre a mohácsi szigetben az árterületen 3-4000 □ öl erdőt és kaszálót. **ELADÓ 3000 □-öl föld** a mezőben **Jelentkezni lehet Pakusz Jánosnál**

Különféle **bútor és leándertövek** költözködés miatt **eladó k.** Ugyanott egy **takaréktűzhelyet** keres megvételre. **Marosy Ferenc,** Iparoskőr.

Eladó ház a Mátyás utca 11. szám alatt. **Érdeklődni lehet ugyanott.**

Szentháromság u. 63. sz. a. egy **magtár** kiadó és egy **fehér márvány síremlék** eladó. Szentháromság u. 8.

ELADÓ egy jókarban levő **férfi kerékpár** Megtekinthető: Kórház u. 9 sz. a.

Eladó egy Schlicht Nikolson 10 légkörös 1923-beli magánjáró **lanchajtásos gőzgép.** Cs. Szabó Pál Réti tanya 19.

A réten egy tanya szántófölddel **felesbe kiadó.** Schummer József, Bocskai u. 6.

Németül beszélő leányt keresek 6 éves kislány mellé délutánra. Jelentkezést este 6 óra utánra kérem. Cím a kiadóban.

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	30.— P
Rozs	28.— P
Takarmányárpa	24.50 P
Sörárpa	28.— 31.— P
Zab	27.— P
Tengeri	23 50 P
Bab, fehér	56.— P

Élősertés árak:

145 kg. vagy nehezebb	I. r. 1.88 P
130 " " "	I. r. 1.84 P
115 " " "	I. r. 1.81 P
100 " " "	I. r. 1.78 P
100 " " "	II. r. 1.74 P
80 " v. neh. sonkasüldő	1.78 P
145 " vagy nehezebb	II. r. 1.72 P
145 " kevesebb	II. r. 1.66 P

HIVJON 260-as TELEFÓNON és jövök kényelmes Opel autómmal. **Láposi László** bérautó fuvarozó Tomory u 1. sz.

Eladó vagy bérbeadó 47 év óta fennálló **szijgyártó üzlet** házzal együtt. **Pazaurek János** Horthy M. u. 21.

20 kat. hold szántó föld a mohácsi réten egy tagban több évre **bérbeadó.** Érdeklődni lehet: **vitéz Raffay Antalnál** Prakatur Tamás u 34.

Jókarban levő ajtó, ablakok **tokkal eladó k.** **Vorisek Lajos.**

ELADÓ a Szerb utca 4. sz. és a Szentháromság u. 57. sz.

há z építkezési **anyaggal** együtt. Bővebbet Kórsós utca 12. sz. a.

ELADÓ 4.200 PENGŐÉRT a Drágffy utca 32, számú

há z 205 négyszögöl telekkel. 2.200 pengőért átvehető. **Érdeklődni lehet ugyanott.**

FIGYELEM! Értesítem Mohács város nagyerdemű közönségét, hogy uri és női **fodrászüzletet** nyitottam. Készítek minden szakmavágó munkát, úgy mint dauer, víz hullám, vasondolálás, manikűr, krém- és olajpakolás, férfi hajvágás, beretválás, stb. pontos kiszolgálás mellett. Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel. **FÜZES LÁSZLÓ** uri és női fodrász Horthy M. u. 4. Tanulófiú felvétetik.

A Mohácsi Volt Urbérek Közös Erdőbirtokossági vezetősége Kazinczy utca 14. szám alatti székházának (mely áll 9 szoba és mellékhelyiségekből)

szobafestésére ajánlatot hirdet. Az ajánlatot tenni szándékozók a hivatalos órák alatt: szerda, szombat és vasárnap délelőtt 9-től 12 óráig az Erdőbirtokosság irodájában ajánlatukat benyújthatják folyó évi augusztus hó 2-án délelőtt 10 óráig. Mohács, 1942. július 20. **Vezetőség.**